

נשיא ומייסד
הרב שאול ישראלי זצ"ל

מופק בסיוע של:
ההסתדרות הציונית העולמית
המחלקה לשירותים רוחניים בתפוצות

חֶמְדַּת יָמִים HEMDAT YAMIM

פְּרֻשַׁת הַשָּׁבוּעַ תְּצוּהָ תִשְׁעִי

על לאומיות וקדושה או

מה הקשר בין המפקד לבין קניית הר המוריה. חלק ו'

הרב יוסף כרמל, ראש כולל 'ארץ חמדה'

על הקשר בין המפקד שפקד יואב את העם בפקודת דוד, לבין קניית גורן ארוונה היבוס, מה שנקרא בידי חז"ל 'הר הבית', הרחבנו בדברינו לפרשת בא, פרשת בשלח, פרשת יתרו, פרשת משפטים ופרשת תרומה. בעקבות המפקד החל נגף נורא בעם, אז נגלה מלאך ד' אל דוד. דוד פנה בתפילה אל הקב"ה ונענה בנבואתו של גד כי הפתרון הוא הקמת מזבח בגורן ארוונה היבוס. דוד קנה את המקום, בנה שם מזבח והמגפה נעצרה.

כך מתואר המאורע בכתוב (שמואל ב כ"ד):

(יז) וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל יִקְנוּ בְּרֵאתוֹ אֶת הַמִּלְאָךְ הַמֶּכָּה בָּעַם וַיֹּאמֶר הִנֵּה אֲנִי חֲטָאתִי וְאֲנִי הָעֲוִיתִי וְאַלֶּה הַצֹּאֵן מִה עָשׂוּ תְּהִי נָא יָדְךָ בִּי וּבְבֵית אָבִי: (יח) וַיָּבֹא גַד אֶל דָּוִד בַּיּוֹם הַהוּא וַיֹּאמֶר לוֹ עֲלֵה הָקֵם לִיקְנוֹת מִזְבֵּחַ בְּגִרְןִּי אֲרוֹנָה הַיָּבֹסִי:.... (כח) וַיִּכֶּן שָׁם דָּוִד מִזְבֵּחַ לִיקְנוֹת וַיַּעַל עֹלֹת וּשְׁלָמִים וַיַּעֲתֵר יִקְנוֹת לְאַרְצָן וַתַּעֲצֵר הַמִּגְפָּה מֵעַל יִשְׂרָאֵל: בספר דברי הימים (א פרק כ"א/כ"ב), מובא ההמשך הבא: (כו) וַיִּכֶּן שָׁם דָּוִד מִזְבֵּחַ לִיקְנוֹת וַיַּעַל עֹלֹת וּשְׁלָמִים וַיַּקְרֵא אֶל יִקְנוֹת וַיַּעֲנֶהוּ בְּאֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם עַל מִזְבֵּחַ הָעֹלָה: (כט) וַיִּמָּשְׁכֶּן יִקְנוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה מִשֶּׁה בַּמִּדְבָּר וּמִזְבֵּחַ הָעֹלָה בָּעֵת הַהִיא בְּבִקְמָה בְּגִבְעוֹן: (ל) וְלֹא כָל דָּוִד לָלֶכֶת לְפָנָיו לְדָרֵשׁ אֱלֹהִים כִּי נִבְעַת מִפְּנֵי חֶרֶב מִלְּאָךְ יִקְנוֹת: (א) וַיֹּאמֶר דָּוִד זֶה הוּא בֵּית יִקְנוֹת הָאֱלֹהִים וְזֶה מִזְבֵּחַ לְעֹלָה לְיִשְׂרָאֵל:

לפני שנציע הסברים נביא עוד שני מדרשים:

"וַיָּבֹא גַד אֶל דָּוִד בַּיּוֹם הַהוּא וַיֹּאמֶר לוֹ עֲלֵה הָקֵם לִיהֲוֶה מִזְבֵּחַ" וגו' למה דוד דומה באותה שעה, לאחד שהיה מכה את בנו, ולא היה יודע בשל מה הוא מכהו, באחרונה אמר לו דע על נקמת פלוני הכיתך, כך כל אותן האוכלוסין שנפלו לא נפלו אלא על ידי שלא תבעו בבנין בית המקדש" (מדרש שמואל פרשה לא).

"וואס תאמר מפני מה כבש דוד ארם נהרים וארם צובה ואין מצות נוהגות שם? אמרת, דוד עשה שלא כתורה! התורה אמרה משתכבשו ארץ ישראל תהו רשאים לכבש חוצה לארץ והוא לא עשה כן, אלא חזר וכבש ארם נהרים וארם צובה ואת היבוס סמוך לירושלם לא הוריש, אמר לו המקום: את היבוס סמוך לפלטורין (ארמון) שלך לא הורשת!! היאך אתה חוזר ומכבש ארם נהרים וארם צובה? (ספרי דברים פרשת עקב פסקא נא).

אחד הנושאים המרכזיים שהעסיק והטריד את הציבור בימי מלכות דוד, היה שאלת בנין בית המקדש והפסקת העבודה בבמות. וכן, אם ומתי יסתיים זמן היתר הבמות. חלקים גדולים של עם ישראל לא היו מוכנים להפסיק את הקשר הישיר עם הקב"ה, בכל מקום, באמצעות ההקרבה בבמות. לכן, העם לא היה מעוניין בבנין המקדש. לעומת זאת העם היה מוכן להשקיע הרבה מאוד בהרחבת הגבולות וביסוס ממלכת דוד מבחינה צבאית, ביטחונית וכלכלית. היה צורך להעיר את העם וללמדם את החיוב שבבנין המקדש ואת הזכות שבמעלה הרוחנית המיוחדת, שניתן להשיג באמצעות בנין המקדש.

נמשיך להתפלל כי גם בימינו נזכה להבין את חשיבות הנושא ונזכה לחזות בעינינו בשוב ד' ציון.

"כִּי בָּא אוֹרְךָ קוֹמֵי אוֹרִי" לע"נ אוֹרֵי אַנְסֶכֶר הַי"ד בַּת נָאֵה

לע"נ הרב אשר וסרטייל ז"ל נלבי"ע ט' בכסלו תשס"ט	לע"נ מרת שרה ונגרובסקי ע"ה בת ר' משה זאב נלבי"ע י' בתמוז תשע"ד	לע"נ ר' מאיר ז"ל בן יחזקאל שרגא ברכפלד	לע"נ הרב ישראל רוזן זצ"ל נלבי"ע י"ג בחשוון תשע"ח	לע"נ ר' אליהו כרמל ז"ל נלבי"ע ח' באייר תשע"ו
לע"נ מר שמואל שמש ז"ל חבר הנהלת 'ארץ חמדה' נלבי"ע י"ז בסיוון תשע"ד	לע"נ גב' אסתר שמש ע"ה נלבי"ע כ' באב תשע"ז	לע"נ דוד צבי טרשנסקי ז"ל בנם של יצחק ונעמי הי"ו נלבי"ע כ"ח באייר	לע"נ הרב ראובן אברמן זצ"ל חבר הנהלת 'ארץ חמדה' נלבי"ע ט' בתשרי תשע"ו	לע"נ הרב שלמה מרזל זצ"ל חבר הנהלת 'ארץ חמדה' נלבי"ע י' באייר תשע"א

לע"נ הנופלים במערכה על הגנת המולדת הי"ד

Eretz Hemdah
2 Bruriya St. POB 8178 Jerusalem 91080
Tel: 972-2-5371485 Fax: 972-2-5379626

ארץ חמדה, ע"ר
ח' ברוריה 2 ת.ד. 8178 ירושלים 91080
טל' 02-5371485 פקס: 02-5379626

www.eretzhemdah.org info@eretzhemdah.org

ניתן לקרוא את הדברים גם באתר האינטרנט

הלכה פסוקה

תקצירים מתוך פסקי דין - רשת בתי הדין 'ארץ חמדה גזית'

עורך: הרב הדיין עקיבא כהנא, חוקר במכון משפט והלכה בישראל.

חובות אבודים שהאחריות עליהם שנויה במחלוקת

'ארץ חמדה גזית' ירושלים / ניסן תשע"ה / תיק 75011

דיינים: הרב יוסף כרמל, הרב דניאל כץ, הרב סיני לוי

המקרה בקצרה:

הנתבע יזם הקמת עסק לחלפנות כספים וניכיון המחאות, והתובע הוא זה שהיה מפעיל העסק, הם פדו שיקים מאוחרים ונתנו עליהם תמורה במזומן, לאחר שגבו ריבית גבוהה. העסק בעצמו לוהה מגורמים אחרים, בפועל חלק מהמחאות שהביאו הלקוחות לא כובדו, וזה גרם לעסק קשיים כלכליים. אי פרעון המחאות בסכומים גדולים גרם לעסק ליפול לאחר כשנה, העסק נשאר חייב חצי מיליון ₪ לאחד המלווים. כמו כן חברה שאלה הועברו השיקים תובעת את העסק, על שיקים שהצדדים היו ערבים להם. הנתבע טען שהתובע נתן כספים ללקוחות מעבר לסכומים שאושרו להם, ועליו לשלם על הנזקים שנגרמו. לדבריו, על התובע לשאת באחריות לסך 1,250,000 ₪ שניתנו בחריגה ממסגרות האשראי. כמו כן, הנתבע חשד שיש לתובע אחריות להיעלמות של סך 70,000 ₪ מהעסק. בנוסף טען הנתבע שהסיכום היה שהתובע יקבל חלק מהרווחים ולא משכורת קבועה, ממילא, כיוון שיש הפסדים התובע אינו זכאי לשכר.

לעומתו התובע טען שהיה רק שכיר בעסק, ולא שותף, ולכן מגיע לו שכר גם עבור הזמן שבו יש הפסדים. כמו כן הוא תבע מהנתבע לקחת אחריות על ההלוואות שהנתבע לקח עבור העסק בסך חצי מיליון ₪. בנוסף, התובע דרש להשיב לו כספים שהשקיעו הוא ואמו בסך כולל של 350,000 ₪, וכמו כן הוא דרש לקבל החזר הוצאות שהוציא עבור העסק בסך כ- 150,000 ₪ נוספים.

פסק הדין עם נימוקים:

א. הסתייגות מעסקים שיש בהם ריבית

בית הדין מסתייג מעסקים שמבוססים על גביית ריבית גבוהה של 8% לחודש, הם עוול נוראי, זאת, גם כאשר ישנו היתר עיסקה, ולכן אמרו חכמים שהנותן הלוואה בריבית נכסיו מתמוטטים.

ב. הגדרת התובע, שכיר או שותף

מכל ההוכחות נראה שכלפי חוץ העסק שווק כעסק של התובע, אבל הנתבע היה הבעלים האמיתי. ממה שנאמר בדיונים בבית הדין, וממסמכים שנחתמו על ידי הצדדים, עולה שהנתבע הבין שהתובע הוא שכיר שלו, אלא שבאופן רשמי הם לא רצו לרשום אותו כשכיר. לכן נפסק שמעמדו של התובע הוא כשכיר, ויש לשלם לו משכורת עבור עבודתו בחודשים שבהם לא קיבל שכר בסך 64 אלף ₪.

ג. הודאה בפני מגשר בסכסוך שניתנה בטעות

לפני שהצדדים הגיעו לבית הדין הם הלכו לאדם שניסה לגשר ביניהם, לאורך הגישור היה ברור שהתובע חייב כסף, לטענת התובע הוא רק ניסה לבצע התחשבות במידה שהוא חייב, אך הוא לא התכוון להודות. לפי עדות המגשר, אשתו של התובע עמדה על כך שהוא לא חייב, אבל עמדת התובע היתה שהוא חייב.

במקרה זה ההודאה היתה בפני אדם אחד. בשו"ע (חו"מ פא, י) פסק שהודאה בפני עד אחד תקפה, אבל הש"ך (כב) כתב שניתן לומר "יקים לי" כדעה שהודאה כזו אינה תקפה. במקרה זה שבו הפגישות לא היו לצורך בורות אלא לצורך גישור נפסק שאין לראות בהודאות כמחייבות.

לגבי הודאה שניתנה בטעות היא אינה תקיפה על פי ההלכה (שו"ע פא, כ) לכן גם אם נאמר שהנתבע הודה בדברים מסוימים, כיון שהוא לא היה מודע לכל השאלות המשפטיות, אין לראות בכך הודאת בעל דין.

ד. האם חריגה של שכיר מסמכות מחייבת אותו בנזק

מצד אחד, בית הדין דחה את טענת התובע שהוא לא היה מנוסה בתחום הכספים, ולכן אין לחייב אותו בתשלומים גם אם חרג מהאשראי שאושר לו. משום שהתובע היה מודע למשמעות ההלוואות.

מצד שני, בית הדין לא קיבל את טענת הנתבע במלואה שהתובע חרג מסמכותו, משום שבאחת ההלוואות העיד הלווה שהתקבל אישור מהנתבע. לגבי לוה נוסף, טענת התובע היתה שהנתבע ידע על ההלוואה בעקבות שעבוד שביקש תמורתה. לדעת בית הדין לא מסתבר שהנתבע לא היה מודע להיקף ההלוואות לאור העובדה שהוא קיבל שעבוד בסך מיליון ₪.

מסקנת בית הדין היתה שהנתבע ידע על חלק מהחריגות של התובע. לגבי שיעור האחריות, כיון שאין אפשרות להכריע לפי ההלכה, בית הדין הכריע בדרך פשרה (שו"ע חו"מ יב, ה) שהתובע ישא בסכום מסוים ואם החובות יוסדרו הוא יזכה בחלקו מאותם החובות, לחילופין התובע יכול לבחור שהוא יישא בסכום נמוך יותר, ואם יתקבלו החזרים לחובות הנתבע יקבל את כולם.

למעבר לפסק הדין המלא

לע"י מרים ריגלר ע"ה רעייתו של ד"ר מיכאל ריגלר הי"ו נלב"ע אייר תשע"ח	לע"י רבי יעקב ז"ל בן אברהם ועיישה וחנה בת יעיש ושמוחה סבג	לע"י חיים משה בן קוקה יהודית כהן ז"ל נלב"ע ז' בתשרי תשע"ה	לע"י סוזי בת עליזה כהן ז"ל נלב"ע כ"ד בחשוון תשע"ח
לע"י הנופלים במערכה על הגנת המולדת הי"ד			

שו"ת במראה הבזק

(מתוך ח"ג)

Massachusetts, USA

מסצ'וסטס, ארה"ב

אלול תשנ"ב

הזמנת בעל-קורא שמחלל שבת בהגעתו ואין אחר זולתו

שאלה

כשהרב נוסע ונעדר מקהילתו, הרבה פעמים אי אפשר להשיג בעל קורא שומר שבת לקרוא בתורה בשבת. יש באזור אחד שמוכן לבוא, אבל הוא לא שומר שבת, וברור שיבוא ע"י רכב בשבת (הוא גר במרחק כ-20 קילומטרים מבית הכנסת ולא מוכן להתארח בקהילה למשך השבת). בעבר הרב הדריך את קהילתו שלא יזמינו את בעל קורא, ואחד מהמתפללים יקרא מהבימה, מתוך חומש, את פרשת השבוע (בלי ברכות כמובן). אין אף אחד שיכול לקרוא מהתורה אפי' אם יקריאו לו מלה במלה (כנראה שיקח כ"כ הרבה זמן שלא יסכימו הקהל לחכות).
האם הדרכה זו נכונה, או האם בקהילה שממילא רובם ככולם של המתפללים מחללי שבת, עדיף לשתוק, ולתת למתפללים להזמין את הבעל קורא המחלל שבת ביזמתם?

תשובה

להלן התשובה ומראי-המקומות לשאלתך מיום ה' באלול התשנ"ב.
בהזמנתו של בעל-קריאה שיבוא ויקרא בשבת, באופן כזה שוודאי יחלל שבת מחמת שגר רחוק מאוד מבית-כנסת, יהיה משום הכשלתו באיסור חילול שבת, והמזמין עובר על "לפני עור לא תתן מכשול" ודינו כמסית¹. לכן יפה עשה כבודו שמחה באנשי קהילתו שלא להזמין את בעל-הקריאה.
ועיין עוד שו"ת ב"מראה הבזק" ח"א סי' כה (תשובה ל"א במהדורה החדשה, מובאת בהמשך) בעניין אי-חובת מחאה במחלל שבת הרוצה לבוא לבית-הכנסת, ונראה שצדדי ההיתר דשם אינם שייכים בנדון דידן כלל, ומ"מ תלוי הדבר בשיקול דעתו של הרב.

¹ "אגרות משה" או"ח ח"א סי' צט.

שו"ת חלק א' תשובה לא :

Caracas, Venezuela

קאראקס, ונצואלה

סיון, תש"ן

עידוד יהודים לבוא בשבת לבית הכנסת כשבאים ברכב, נסיעה במוצש"ק מבית הכנסת עם יהודי שבא בשבת ברכב

שאלה

בקהילות רבות בגולה, באים יהודים לבית הכנסת בשבת, ברכבם. האם רב יכול לעודד אנשים להגיע לתפילה בשבת, כאשר הוא יודע שבאים ברכב?
אנשים שאינם באים לביהכ"נ להתפלל, נוהגים לצאת ל"בילויים" בשבת. האם יש בכך בכדי להקל, בנושא זה?
האם מותר לנסוע במוצאי שבת, מבית הכנסת לבית, ברכב של יהודי שבא עמו בשבת?

תשובה

- מבחינה הלכתית, אין ספק שאיסור לעודד יהודי לבוא בשבת לביהכ"נ, כאשר ברור שלשם כך, יעבור על איסור מלאכה דאורייתא.
במקרה שמקום מגוריו רחוק, ואין זה מציאותי ללכת ברגל, זהו מצב מובהק של איסור "לפני עיוור". אבל, גם כשיכול להגיע רגלי, אלא שברור לנו שישע, יש באמירה לו לעשות כן, משום מסייע לעוברי עבירה¹. לפיכך, גם אם אותו יהודי יעבור ממילא על אותם איסורי שבת – ועוד אחרים – אין זה מתיר לנו את האיסורים הנ"ל².
יתר על כן, תופעות כאלה רצוי למנוע אותן (בדרכי נועם), בתנאי שיש סיכוי שהדברים יתקבלו. אבל כשאין סיכוי לכך – מצווה שלא לומר דבר שאינו נשמע³.
אמנם, ישנם מצבים של קהילות שיש בהם סכנת התבוללות. שהשתתפות בתפילת השבת, מדי שבוע בשבוע – יש בכוחה, אולי, לעצור את הסכנה הזאת. באופן זה, נראה, שיש מקום להעלים עין ולא למחות כנגד בואם של היהודים ברכב. בפרט, כשהאלטרנטיבה היא נסיעה למקומות בידור ובילוי. ובוודאי מוטב להם שיגיעו לביהכ"נ⁴. אבל, יש לשקול את הדבר בזהירות ובאחריות כדי שלא להביא לידי פרצה גמורה של שמירת השבת בקהילה.
- לנסוע במוצש"ק ברכב של יהודי שבא בו בשבת מבחינה הלכתית טהורה, אין איסור בדבר. משום, שגם אם נתייחס לאותה נסיעה במוצש"ק, כהנאה מ"מעשה שבת"⁵, יש להתיר זאת מכמה סברות⁶. ואף מסתבר, שאין צורך להמתין שיעור הזמן שבו היה בעל הרכב מגיע לביהכ"נ, לו היה יוצא מביתו במוצ"ש (זמן "בכדי שיעשו")⁷. ואולם, אין לעשות זאת למנהג קבוע, משום

"מיגדר מילתא". שזהו זלזול ממשי בכבוד השבת, כאשר שומריה "מנצלים" את מחלליה לטובתם ולהנאתם. ויש בזה גם חשיבות הפגנתית, כלפי אלה שאינם חשים לאיסורי שבת החמורים.⁸

- ¹ ראה אגרות משה אורח חיים, חלק א', סי' צ"ח ובעיקר צ"ט.
- ² ראה, למשל, רמב"ם מלוה ולוה פ"ד, ה"ב, ובמשנה למלך שם, בדיבור הראשון.
- ³ ביצה, דף ל', ע"א. ועי' משנ"ב ובה"ל או"ח, סימן תר"ח, ס"ב. שהרי אנו תולים ששוגגין ומוטעין הם בזה.
- ⁴ מח' רשב"א ותוס' הובא בב"י או"ח, סי' ש"ו. שו"ע או"ח סי' ש"ו סעיף י"ד. רמ"א בס' שכי"ח, סעיף י'. ט"ז סי' ש"ו, סק"ה. מג"א שם, ס"ק כ"ט. ומשנ"ב. ועיין במאמרו של מרן הגר"ש ישראל, בעניין פיקוח נפש בהצלה רוחנית – תחומין ב'.
- ⁵ שו"ע או"ח, פוסק בס' שיי"ח, סעי' א': "המבשל בשבת או שעשה אחת משאר מלאכות, במזיד אסור לו, לעולם, ולאחרים מותר למוצ"ש, מיד, ובשוגג מותר למוצ"ש, מיד בין לו בין לאחרים". לכאורה, המקרה דן, הוא הנאה ממלאכה שנעשתה בשבת במזיד.
- ⁶ א. המשנ"ב, סק"ה, פוסק שאפילו מי שנעשה בשבילו האיסור – נחשב כאחרים לענין זה. וא"כ, אפילו אם נסע אותו יהודי לביהכ"נ בשביל להחזיר דתים – מותר.
- ⁷ ב. יש מהפוסקים, המתירים ליהנות ממעשה שבת, כשמדובר במלאכה שלא יצרה שום שינוי בגופו של התוצר. כגון: הוצאה מרשות לרשות (חיי אדם. הובא בבה"ל, סי' שיי"ח) ולכאורה, כן הדבר בנדון שלפנינו.
- ⁸ ג. חילול השבת, הינו רק הכשר לפעולה נוספת הנעשית במוצ"ש. ואינו כמלאכה שעשייתה בשבת, הכשירה דבר להנאה ישירה. שהרי כאן אין שימוש ישיר באיסור.
- ד. מחללי שבת שבזמננו, הם "אומרי מותר" ויש הרואים זאת כשוגג.
- ההלכה של "בכדי שיעשו", הינה קנס של חכמים. שנאמרה בגוי שעשה מלאכה בשביל יהודי, ע"פ בקשתו. ואומר המשנ"ב (שם סק"ה), שבישראל לא קנסו, משום שלא חששו שיאמר לו לעשות איסור בשבילו. וגם שאין אדם חוטא לאחרים. הטעם הראשון שייך גם בחילוניים כיום. אבל חזקה שאין אדם חוטא ולא לו, אינה קיימת אצל החילוניים, שאינם רואים זאת כאיסור. ועי' פמ"ג אשל אברהם, שכ"ה, ס"ק כ"ב. ואולם, רבים נקטו הסברא הראשונה כעיקר. שהגזירה לא נאמרה בישראל כלל. וגם הפמ"ג נשאר בצ"ע להלכה במשכבות זהב, סי' רע"ו, סק"ה. ובפרט, לאור ה"קולות" הנוספות שהובאו בהערה 5. וראה שו"ת הר צבי או"ח, ח"א, סי' ק"פ.
- שו"ת ציץ אליעזר, ח"י"ג, סי' מ"ח.

בשם צוות המשיבים ובברכת התורה,

הרב משה ארנרייך הרב יוסף כרמל
ראשי הכולל

גם אני מאשר:
הרב שאול ישראלי

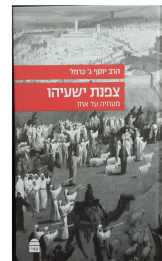
מתפללים לרפואתם השלימה של:

יהודה בן חיה אסתר דוד חיים בן רסה Rassa יוסף בן רחל חלילי נתנאל בן שרה זהבה ברכה בת מרים רחל נעמי בת אסתר רבקה רינה בת גרונה נתנה	רועי משה אלחנן בן ג'ינה דב'ה יאיר מנחם בן יהודית חנה רפאל ישי בן צפורה פייגא ניר רפאל בן רחל ברכה איילת חן בת שולמית מאירה בת אסתר ליליאן בת פורטונה	אליעזר יוסף בן חנה ליבא מאיר בן דינה ציפורה נתנאל אילן בן שיינא ציפורה יוסף (יוסי) בן חנה נחמה צביה בת שושנה בריינא רוחמה רחל בת שושנה יפה בת רחל יענטע
---	--	---

בתוך שאר חולי עם ישראל

חדש – "צפנת ישעיהו" מאת הרב יוסף כרמל

הנביא ישעיהו פעל באחת מהתקופות הסוערות והדרמטיות ביותר בחיי האומה הישראלית, תקופה של ציפייה למשיח שנשברה ברעש אדמה נורא, וחוללה גם מהפך רוחני ופוליטי. האור בקצה המנהרה הפציע שוב רק בימיו של חזקיהו. צפנת ישעיהו: מעוזיה עד אחז מפגיש אותנו עם שלושה מלכים שעמדו בצומת היסטורי זה בתולדות עמנו: עוזיה, המלך שדרש את האלוהים אך לקה בצרעת בעקבות חטאו; יותם, המלך הצדיק ביותר בתולדות עמנו; ואחז, המלך אשר הכיר בקב"ה אבל לא האמין בהשגחתו. בביאורו לנבואות ישעיהו, נצמד הרב כרמל, לדברי חכמינו וגדולי הראשונים, ומציע דרך מרתקת ללימוד תנ"ך בעקבות חז"ל. קריאה זו מבהירה את התכנית האלוהית ומבררת סוגיות עקרוניות באמונה. צפנת ישעיהו מגלה לקורא את משמעות הנבואות לדורו של הנביא ואת הרלוונטיות שלהן לדורנו.

לרכישה

הספר משטר ומדינה בישראל על פי התורה (4 כרכים) מאת הרב נפתלי בר אילן.

יצא לאור בעריכה חדשה בהוצאת מכון "ארץ חמדה"

הספר מתמודד עם אתגרי השעה הניצבים בפני המדינה היהודית העצמאית ע"י ניתוח וביור מקיפים במקורות. בין הנושאים הנדונים - משטר דמוקרטי ומלוכני, שלטון החוק, הפרדת רשויות, ביקורת שיפוטית, טוהר השלטון, מדיניות פסקלית ומוניטרית, שירותי רווחה, סל תרופות, איכות הסביבה, משפט בינלאומי, אמנת ג'נבה, כבוד האדם וחירותו, פיתוח האישיות, זכויות אזרח ועוד ועוד. זכה בפרס הרב קוק ובפרס הרב ישראלי של מכון ארץ חמדה.

לרכישה